

Новини та практики

Оголошено результати конкурсу Програми малих грантів в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

Представлено попередні результати оцінювання Державної програми «РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ» на період до 2015 року

Створено Пакет аргументів на користь планування сім'ї

У листопаді відбулося засідання Координаційної Ради Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї

Учасники Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї навчались сучасним технологіям роботи з інформацією

Підлітки взяли участь у конкурсі тематичних фотографій «МАЄМО ПРАВО!»

Протягом жовтня Проект Кешер провів низку просвітницьких заходів під назвою «Здоров'я молочної залози. Що я знаю і що я роблю»

Марафон тематичних занять з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї для учнівської молоді пройшов у Чернівцях

У Сумах зростає частка студентів, обізнаних з питань планування сім'ї

Волонтери з Луганського БФ «Підліток» провели у Львові тематичні просвітницькі заняття для підлітків – тимчасових переселенців зі сходу України

Законодавство та політика

2 грудня 2014 року на посаду Міністра охорони здоров'я України призначено Олександра Квіташвілі

Указом Президента створено посаду Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю

Громадські організації запропонували Президентіві кандидата на посаду Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю

Електронний бюлетень - видання Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї», в якому висвітлюються міжнародні та національні новини та анонси у сфері планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, реалізовані Фондом та партнерськими організаціями. Це видання стало можливим завдяки щедрій підтримці американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Анонси

15 грудня 2014 р. в Києві пройде засідання Координаційної Ради з питань виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року, створеної при Міністерстві охорони здоров'я України. На засіданні експерти презентують результати оцінки чинної ДПРЗН та обговорять ключові компоненти Концепції нової програми.

15 грудня 2014 р. в Києві відбудеться підписання угод з переможцями конкурсу Програми малих грантів, оголошеної в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки АМР США.

16-17 грудня 2014 р. в Києві зберуться члени Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї для обговорення нагальних питань функціонування Коаліції, прийняття до її складу нових членів, а також з метою розробки комунікаційної стратегії діяльності Коаліції.

11 грудня 2014 року у Києві у коференц-залі «Президент Готелю» відбудеться презентація дослідження «Опитування щодо готовності та спроможності платити за засоби контрацепції в Україні, 2013», проведеного на замовлення Фонду народонаселення ООН в Україні / UNFPA.

У грудні за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України» у чотирьох областях України пройдуть заходи щодо особливостей надання послуг у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї жінкам з інвалідністю.

Публікації

«Чому? Як? Для чого?»
Порадник
для волонтерів в сфері
репродуктивного
здоров'я та прав

Оголошено результати конкурсу Програми малих грантів в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

1 грудня 2014 року оприлюднені результати конкурсу Програми малих грантів, оголошеної в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку.

Метою Програми малих грантів є підтримка ініціатив громадських організацій, спрямованих на адвокаційну та просвітницьку роботу з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, популяризацію рівного доступу до послуг з РЗ для жінок і чоловіків, а також людей з інвалідністю.

Загалом на конкурс надійшло 75 заявок від громадських організацій з Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Запорізької, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Харківської, Херсонської, Черкаської, Чернівецької та Чернігівської областей, діяльність яких спрямована, але не обмежується наданням інформаційно-просвітницьких послуг з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї різним цільовим групам у різних регіонах України.

Рішення щодо переможців конкурсу приймала експертна комісія, до складу якої увійшли громадські активісти – представники НУО, що працюють у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в Україні. Серед НУО-переможців грантової програми є й ті організації, що приєдналися до Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, створення якої також стало можливим завдяки проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні».

Отже, за результатами засідання експертної комісії, яке відбулося 18 листопада ц.р., в рамках першого року грантової програми (2014–2015рр.) методичну та фінансову підтримку для реалізації діяльності в межах поданих заявок отримують 20 громадських організацій, а саме:

- 1) Бердичівська міська громадська молодіжна організація «Молодь обирає життя», м. Бердичів, Житомирська обл.;
- 2) Благодійна організація «Всеукраїнський благодійний фонд «Єдина родина», м. Харків;
- 3) Благодійний фонд «САЛЮС», м. Львів;
- 4) Громадська організація «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ», м. Вінниця;
- 5) Вінницький обласний молодіжний громадський центр «Волонтер», м. Вінниця;

- 6) Волинська обласна громадська організація «Центр практичної психології сім'ї «Любисток», м. Луцьк, Волинська обл.;
- 7) Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю», м. Київ;
- 8) Всеукраїнська громадська організація людей з інвалідністю «Група Активної Реабілітації» (ГАР), м. Київ;
- 9) Громадська організація «ДАСИД», м. Дніпропетровськ;
- 10) Громадська організація «Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив», м. Київ;
- 11) Каховська міська громадська молодіжна організація «ДІЛО», м. Каховка, Херсонська обл.;
- 12) Коаліція молодіжних громадських організацій «Молода Черкащина», м. Черкаси;
- 13) Міжнародна благодійна організація «Посланець Миру», с. Петрівське, Київська область;
- 14) Міжнародний благодійний фонд «Українська фундація громадського здоров'я» (УФГЗ), м. Київ;
- 15) Новокаховська міська громадська молодіжна організація «Перспектива», м. Нова Каховка, Херсонська обл.;
- 16) Новоукраїнська громадська організація «Прес-клуб реформ», м. Кіровоград;
- 17) Сумська обласна громадська організація «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини», м. Суми;
- 18) Херсонський обласний центр «Успішна жінка», м. Херсон;
- 19) Чернівецький міський благодійний фонд «Нова сім'я», м. Чернівці;
- 20) Чернігівська міська молодіжна організація «Міський молодіжний центр «Жменя», м. Чернігів.

Зустріч із фіналістами конкурсу та підписання грантових угод відбудеться 15 грудня 2014 р. в Києві.

Грантова програма є одним із напрямків проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», метою якого є підтримка та посилення участі організацій громадянського суспільства у впровадженні програм з питань РЗ/ПС й покращення інформаційно-просвітницької та профілактичної роботи в громадах на регіональному рівні. Програма триватиме два роки, тож НУО, які зацікавлені у здійсненні адвокаційної та просвітницької діяльності з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї матимуть нагоду взяти участь у другому етапі грантової програми Проекту у 2015–2016 рр.

Представлено попередні результати оцінювання Державної програми «РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ» на період до 2015 року

18 листопада 2014 року у Великій конференц-залі НАНУ в рамках реалізації проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», який в партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України реалізує БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, пройшло чергове засідання міжвідомчої робочої групи з оцінювання результатів впровадження чинної Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року з метою представлення попередніх результатів оцінювання Програми.

На засіданні учасники робочої групи, до складу якої увійшли представники Міністерства охорони здоров'я України, обласних управлінь охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки України, Програми АМР США «Здоров'я жінок України», Фонду народонаселення ООН / UNFPA, Дитячого фонду ООН / UNICEF, Агентства США з міжнародного розвитку / USAID, члени Координаційної Ради Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, ознайомилися із першою версією звіту за результатами оцінювання Державної програми та попередніми результатами опитування експертів за інструментом ВООЗ з оцінювання системи охорони здоров'я в галузі материнства і дитинства, здоров'я підлітків, репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Члени робочої групи обговорили отримані результати та визначили головні напрямки концепції Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на 2016–2020 рр., розробка якої є одним із основних завдань проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні».

Створено Пакет аргументів на користь планування сім'ї

Нещодавно спільними зусиллями спеціалістів Програми АМР США «Здоров'я жінок України», Фонду народонаселення ООН та Благодійного Фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї» був розроблений *Пакет аргументів на користь планування сім'ї*, що складається із вибраних доказово обґрунтованих фактів та аргументів, які підтверджують необхідність запровадження заходів з планування сім'ї в Україні.

Метою розробленого Пакету аргументів є інформування на усіх рівнях осіб, що приймають рішення, про необхідність запровадження планування сім'ї в Україні. Зокрема, Пакет призначений для: керівників та спеціалістів Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства освіти і науки, Міністерства соціальної політики, Міністерства молоді та спорту, Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Міністерства фінансів, голів та заступників обласних, міських та районних державних адміністрацій, керівників постійних комітетів/комісій з питань бюджету та охорони здоров'я, керівників та заступників департаментів/управлінь/відділів охорони здоров'я, головних спеціалістів зі спеціальності «Акушерство і гінекологія» та «Загальна практика – сімейна медицина», керівників громадських організацій.

Пакет містить посилання на Ключові рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я з питань планування сім'ї та нормативно-правові акти, що регулюють питання планування сім'ї в Україні. У документі також наводяться науково доведені дані, що підтверджують доцільність планування сім'ї в контексті збереження здоров'я та життя, що значною мірою впливає на демографічну ситуацію у країні. Так, за даними ВООЗ (2010), заходи з планування сім'ї мають потенціал зменшити рівень:

- материнської смертності на 32%;
- малюкової та дитячої смертності на 10%;
- непланованої вагітності на 71%, а саме: попередити 53 мільйони непланованих вагітностей, 22 мільйони непланованих пологів, 25 мільйонів абортів та 7 мільйонів викиднів;
- можуть попередити 80% заражень ВІЛ статевим шляхом правильним та послідовним використанням презервативів;
- знизити вартість післяабортного лікування внаслідок небезпечного абортів до 230 мільйонів доларів щороку у разі використання сучасних методів контрацепції усіма жінками з ризиком непланованої вагітності.

Впровадження програм статевого виховання, на думку укладачів Пакету, є чинником збереження та зміцнення репродуктивного здоров'я, а заходи з планування сім'ї та навчання правильного використання методів контрацепції – запорука здорового материнства та дитинства. На підтвердження економічної доцільності інвестицій у планування сім'ї та контрацепції на рівні держави, у документі наводяться дані результатів впровадження таких заходів за кордоном та в Україні. До Пакету була підготовлена інфографіка, яка містить ключові аргументи.

У СВІТІ щодня близько **800 жінок помирають** від попереджуваних причин, пов'язаних з вагітністю та пологами (ВООЗ, 2014)

Використання сучасних методів контрацепції зумовлює зменшення частоти абортів, при цьому не впливаючи негативно на **рівень народжуваності**

- Використання гормональних контрацептивів (на 1000 жінок репродуктивного віку)
- Чисельність народжених (на 1000 жінок репродуктивного віку)
- Число абортів на 1000 жінок репродуктивного віку

ПРІОРИТЕТНИМ

є забезпечення потреб в засобах контрацепції вразливих груп населення (жінки з екстрагенітальною патологією, вагітність при якій загрожує життю, малозабезпечені, молодь, ВІЛ-позитивні тощо)

КЛЮЧОВІ АРГУМЕНТИ НА КОРИСТЬ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї

ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї Є РЕНТАБЕЛЬНИМ ВТРУЧАННЯМ:

кожен долар, інвестований у контрацептиви заощадить витрати на охорону здоров'я до 4\$, а сумарні соціально-економічні заощадження складуть 31\$ з кожного витраченого на планування сім'ї долара (інститут Гуттмахера, 2012)

інвестиції в планування сім'ї та забезпечення засобами контрацепції в Україні дали б змогу заощадити більше **10 мільярдів гривень** витрат на хорону здоров'я

В УКРАЇНІ (Державна статистика МОЗ):

Рівень материнської смертності в 2,5 рази перевищує середній показник по Євросоюзу (відповідно 12,5 та 4,75 на 100 тисяч народжених живими у 2012р.)

Третину усіх випадків материнської смертності (одне з перших місць протягом останніх років) займає екстрагенітальна патологія

Рівень малюкової смертності перевищує аналогічні рівні країн Євросоюзу у 1,5-2 рази

ЗАХОДИ З ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї МАЮТЬ ПОТЕНЦІАЛ (ВООЗ, 2010):

- знижити рівень материнської смертності на **32%**
- знижити рівень малюкової та дитячої смертності на **10%**
- знижити рівень непланованої вагітності на **71%**
- можуть попередити **80%** заражень ВІЛ завдяки правильному та послідовному використанню презервативів

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОГРАМА „ЗДОРОВ'Я ЖІНОК УКРАЇНИ”
HEALTHY WOMEN OF UKRAINE PROGRAM

Благодійний Фонд
„Здоров'я жінки і планування сім'ї”

У листопаді відбулося засідання Координаційної Ради Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї

18 листопада 2014 року пройшло засідання Координаційної Ради Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування сім'ї, створеної в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що його реалізує Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID. Засідання мало на меті обговорення нагальних питань функціонування Коаліції. Серед іншого, на засіданні йшла мова про статус зведення та виконання Операційного плану Коаліції та визачення відповідальних за його виконання осіб; механізм функціонування Коаліції та реалізації її Стратегічного та Операційного планів. Окрім того відбувся розподіл обов'язків серед членів Координаційної Ради відповідно до напрямків діяльності останньої. Також в ході засідання учасники та учасниці обговорили питання щодо необхідності розробки комунікаційної стратегії діяльності Коаліції та визначили це як пріоритетне завдання. Наприкінці зустрічі були окреслені питання порядку денного наступних Загальних Зборів Коаліції, що відбудуться в середині грудня 2014 р., де обговорюватиметься система звітування членів Координаційної Ради та порядок прийняття нових членів Коаліції до її лав.

Учасники Всеукраїнської Коаліції з РЗ та ПС навчались сучасним технологіям роботи з інформацією

30–31 жовтня 2014 року у Кіровограді пройшов тренінг з використання сучасних медіа-технологій задля зміцнення організаційної й професійної спроможності членів Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї. Захід став можливим в рамках реалізації

проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки АМР США та співпраці із кіровоградськими громадськими організаціями «Турбота» та Прес-клуб реформ.

Учать у заході взяли майже 30 громадських активістів/ок з різних регіонів України, з якими протягом двох днів працювали тренерки Вікторія Талашкевич (Кіровоградський прес-клуб) та Ольга Гріднева (НРГО «Турбота») та допомагали набувати практичних навичок в користуванні такими веб-ресурсами, як соціальні мережі, новітні медіа, сервіси розсилок, онлайн сервіси роботи з фото та відео тощо, якими члени Коаліції можуть послуговуватися з метою популяризації та адвокації питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в рамках своєї інформаційно-просвітницької діяльності. Зокрема тренери зосередили увагу на особливостях роботи у соціальних мережах facebook, Twitter, Instagram, foursquare, адже ці джерела інформації є надзвичайно популярними серед молодіжної аудиторії. Багато часу учасники та учасниці тренінгу присвятили роботі з веб-сервісами, орієнтованими на фото та відеоматеріали, використовуючи які, можна підготувати настільки цікавий звіт про проведений захід, коли якісно зроблена фото- чи відео-презентація допоможе залучити нових учасників до майбутніх акцій, та приверне увагу до діяльності організації. Адже, за словами тренерки Вікторії Талашкевич, «Інтернет дає багато можливостей, а існуючі веб-сервіси розробляються такими, щоб бути максимально зручними і доступними навіть для користувачів-початківців. Тож активістам громадських організацій варто максимально використовувати можливості, які надає інтернет і наповнювати веб-простір суспільно-корисною інформацією.» Як результат, вже після першого тренінгового дня учасники/ці презентували власноруч створені ролики, які змонтували під час вечірнього відпочинку.

Тренінг з даної тематики став відповіддю на запит, що його сформували під час виявлення потреб учасників Коаліції, які визначалися в ході створення її Стратегічного та Операційного планів, та є одним із серії тренінгів та семінарів на підтримку організаційної й професійної спроможності учасників Коаліції з РЗ та ПС.

Підлітки взяли участь у конкурсі тематичних фотографій «МАЄМО ПРАВО!»

Підведені підсумки конкурсу тематичних фотографій «Маємо право!», організованого Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках проекту «Покращення доступу підлітків до інформації та знань з репродуктивного здоров'я та прав». Конкурс тривав з 20 жовтня по 25 листопада 2014 року та мав на меті дати можливість підліткам та молодим людям заявити про свої репродуктивні права, а також виявити, що, на їх думку, необхідно зробити, аби кожен підліток та молода людина могли реалізовувати ці права повною мірою. В результаті, на конкурс надійшло 30 робіт, що різнилися поглядами юних авторів та авторок щодо їх репродуктивних прав.

Роботи оцінювалися Конкурсною комісією, до якої увійшли експерти, що працюють у сфері інформаційно-просвітницьких та профілактичних програм, репродуктивного здоров'я та прав підлітків і молоді. Конкурсна комісія визначила три найкращі роботи, що відповідали вимогам конкурсу, а саме: відповідність тематиці, унікальність, креативність фотографії, естетичні якості роботи та оригінальність ідеї.

Окрім того, з 25 по 30 листопада 2014 року усі конкурсні роботи було розміщено у спеціально створених групах «Маємо право!» в соціальних мережах Вконтакті та facebook. Тут широка аудиторія мала можливість не тільки поставити «Like» тій роботі, що найбільше сподобалася, але й висловити свою думку, залишивши коментар щодо тієї чи іншої фотографії.

Отже, переможцями конкурсу тематичних фотографій «Маємо право!» визначено:

I місце – «У формулі кохання є турбота», Гончаренко Олена, м. Вінниця. Приз – електронна книжка.

II місце – «Назустріч майбутньому», Федорок Яна, м. Чернігів. Приз – цифровий аудіоплеєр.

III місце – «Ми маємо репродуктивні права», Якимчук Альона, м. Чернігів. Приз – навушники.

Кращі роботи протягом грудня 2014 року будуть демонструватися із зазначенням імен авторів на сайтах www.sexualeducation.org.ua та www.teenslive.info. В подальшому роботи буде використано для інформаційно-просвітницької діяльності Благодійного фонду «Здоров'я жінки і планування сім'ї».

Протягом жовтня Проект Кешер провів низку просвітницьких заходів під назвою «Здоров'я молочної залози. Що я знаю і що я роблю»

У жовтні – місяці активних дій проти раку молочної залози – Проект Кешер, що є учасником Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї, створеної в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» за підтримки АМР США / USAID, в рамках програми «Жіноче здоров'я» в'яте провів акцію «Здоров'я молочної залози. Що я знаю і що я роблю». Під час акції активістки Проекту, використовуючи різні форми просвітницької роботи – від зустрічей в національних громадах до міських акцій та виїзних Днів здоров'я – провели понад 40 заходів у 14 містах України. Зокрема, були організовані та проведені:

- у Дніпропетровську в партнерстві з громадською організацією «Регіональна асоціація пацієнтів» – круглий стіл, присвячений проблемам збереження жіночого здоров'я, за підсумками якого було прийнято рішення про проведення циклу інформаційних зустрічей про форми ранньої діагностики в жіночих консультаціях міста із використанням роздаткових інформаційних матеріалів;
- інформаційна акція серед відвідувачок жіночого спортивного клубу «Фітрекс» у м. Черкаси;
- у Львові – просвітницькі зустрічі з теми «Жіноче здоров'я» зі співробітницями одного з поштових відділень, у Міському клубі харчування «Перспектива» та одній із місцевих аптек. В рамках Міжнародної конференції «Лімуд», що проходила у Львові, керівник програми «Жіноче здоров'я» Проекту Кешер Марина Константинова провела тренінг «Від тексту єврейських джерел до сучасного погляду на проблему збереження здоров'я»;
- у Запоріжжі з ініціативи жіночої та молодіжної груп Проекту Кешер профком Запорізького Національного університету приєднався до акції «Здоров'я молочної

- залози: що я знаю і що я роблю». Профорги студентських груп привернули увагу студентів і викладачів до проблеми онкозахворювань у студентському та викладацькому середовищі і рекомендували викладачам та студенткам пройти плановий огляд, організований профкомом ВНЗ;
- виїзна акція «Здоров'я жінки – здоров'я сім'ї», присвячена профілактиці раку грудей на базі Територіального Центру соціальної допомоги пенсіонерів у селищі Чорний острів Хмельницького району. Давній партнер Проекту Кешер, лікар онколог-мамолог Дробнера Г. І. окрім теоретичної частини, здійснив огляд жінок – неповнолітніх матерів з Реабілітаційного Центру матері і дитини, що народили дитину поза шлюбом, і від яких відмовилися їх сім'ї;
  - у Херсоні – інформаційна акція у рибному радгоспі ім.Кірова;
  - у Миколаєві за підтримки фонду «Доброта і довіра» – тренінг «Перевір себе і будь здоровою» в рамках програми «Жіноче здоров'я» для мам дітей з обмеженими можливостями.

Як з'ясувалося в процесі моніторингу діяльності, завдяки участі у заходах Проекту Кешер 70% охоплених інформацією та навчанням жінок змінили своє ставлення до збереження здоров'я на проактивне – роблять самообстеження, відвідують лікарів, поширюють інформацію щодо ранньої діагностики, при цьому більше 45% відвідують гінеколога і мамолога у перший місяць після заходу і роблять УЗД і мамографію згідно з віковими показниками.

Марафон тематичних занять з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї для учнівської молоді пройшов у Чернівцях

Протягом жовтня поточного року в місті Чернівці силами спеціалістів Благодійного Фонду «Нова сім'я» був організований та проведений марафон тематичних тренінгів та занять з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї за участі понад 80 юнаків та дівчат – представників учнівської молоді краю.

Тренінги мали на меті допомогти учасникам та учасницям сформувати нові навички, зокрема навички планування сім'ї, та мотивувати їх дотримуватись безпечної поведінки, що допоможе зберегти здоров'я, в тому числі репродуктивне. Кожне заняття впродовж трьох годин спонукало юнаків та дівчат до діалогу та дискусій, завдяки чому вони вдосконалювали навички спілкування із представниками протилежної статі щодо користування ефективними методами контрацепції та звернення до медичних сервісів для консультацій та профілактики небажаних наслідків статевих стосунків. На додаток, учасники та учасниці отримували тематичні інформаційно-просвітницькі матеріали, розроблені в рамках Програми «Здоров'я жінок України» та візитівки з адресами медичних закладів, де молодь може отримати консультації з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

Наприкінці занять учасники та учасниці заповнювали оціночні анкети, що, окрім іншого, допомогло тренерам готувати плани

подальших тематичних зустрічей у відповідності до нагальних потреб цільової аудиторії. Відгуки щодо теми та методики занять були позитивними, зокрема учасники зазначали, що:

«Мені 18 років, я студентка медичного вузу й ішла на захід із бажанням скептично оцінити роботу «не професіоналів», в моєму розумінні. Ви, хочучи зізнатись, мене приємно здивували. Дякую за досвіт та обмін корисною інформацією.»

«Мені 20 років. Я зустрічаюсь з хлопцем вже другий рік і ми не на жарт обговорюємо тему створення сім'ї та планування дітей. Цей тренінг є для мене важливим і досить корисним. Дякую за час та відвертість.»

«Є хвилювання щодо коректного та доцільного використання здобутої інформації з користю для здоров'я та майбутнього. Це готовність до свідомого дорослого життя. Дякую за вашу працю та матеріали.»

Інформаційно-просвітницькі заходи з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї є одним із провідних напрямків діяльності Чернівецької громадської організації БФ «Нова сім'я», що стало можливим за підтримки Програми «Здоров'я жінок України» Агентства США з міжнародного розвитку/USAID. Завдяки Програмі спеціалісти Фонду, серед яких була і Світлана Федорук, мали можливість пройти тренінги для тренерів та отримувати інформаційну та методичну підтримку щодо здійснення просвітницької діяльності з даної теми. Наразі завдячуючи високому професіоналізму та активній позиції спеціалістів «Нової сім'ї», проект, поданий Фондом на конкурс малих грантів, оголошений у жовтні Благодійним фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» в рамках проекту АМР США «Репродуктивне здоров'я в Україні», був підтриманий Конкурсною комісією, що дозволить чернівецькій ГО продовжити просвітницьку роботу у сфері РЗ та ПС у регіоні.

У Сумах зроста частка студентів, обізнаних з питань планування сім'ї

З метою оцінювання ефективності виконання проекту «Збережи життя»¹, що втілювався громадською організацією «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини» у співпраці із Сумським державним університетом та за підтримки Програми АМР США «Здоров'я жінок України», серед студентів ВНЗ м. Суми було проведене дослідження, що допомогло з'ясувати, як змінився рівень знань студентів та студенток міста щодо різних аспектів планування сім'ї.

Дослідження проводилось проблемною лабораторією «Центр соціально-гуманітарних аспектів регіональних досліджень» у три етапи. На першому етапі були розроблені програма та інструментарій, сформована вибірка із врахуванням ВНЗ, курсу навчання та статі. На другому етапі протягом вересня 2014 року серед студентів та студенток обраних ВНЗ було проведене

¹ Дослідження дає можливість простежити ефективність виконання проекту, оскільки таке ж опитування проводилося на початку виконання проекту (вересень-жовтень 2013 р.).

опитування з використанням закритої анкети. На третьому етапі здійснено комп'ютерну обробку даних та підготовлено аналітичний звіт. Теоретична похибка дослідження складає 3 %.

Загалом, участь у опитуванні взяли 208 осіб – студенти та студентки Сумського державного університету, Сумського державного педагогічного університету ім. А.Макаренка, Української академії банківської справи.

Аналіз отриманих даних дозволив виявити, що:

- серед студентів немає чіткого розуміння терміну «планування сім'ї»:
  - 58 % опитаних (61 % дівчат та 54 % юнаків) під «плануванням сім'ї» розуміють відповідальність у виборі партнера;
  - майже 39 % (44 % дівчат та 31 % юнаків) – відповідальне батьківство;
  - 23 % (25 % юнаків та 21 % дівчат) – планування дітонародження;
  - майже 17 % (21 % юнаків і майже 14 % дівчат) – матеріальне забезпечення сім'ї².
- загальна частка студентів, що ототожнюють планування сім'ї з плануванням дітонародження зросла на 7 %;
- найбільш відомими контрацептивами серед студентів є презервативи (96 %) та гормональні контрацептиви (78 %);
- частка студентів, що знають про гормональні контрацептиви зросла на 12 % (з 66 % у 2013р. до 78 % у 2014р.).

Як видно із наведених даних, простежується певна різниця у розумінні терміну «планування сім'ї» між жіночою та чоловічою студентською аудиторіями. Цікаво також, що різниця у відповідях між представниками різних статей є і щодо обізнаності про різні відомі їм методи контрацепції. Так, дівчата частіше згадують медикаментозні засоби контрацепції (87 % жінок проти 65 % чоловіків), а чоловіки – презервативи (97 % чоловіків проти 95 % жінок).

Отримані дані свідчать, що 74,7 % дівчат та 72,9 % хлопців надають перевагу презервативу як методу контрацепції, а довіра молодіжної аудиторії до гормональних контрацептивів зросла на 10 %. При чому наразі рівень довіри до гормональних препаратів приблизно однаковий як серед хлопців так і серед дівчат. Проте тривожним є факт, що майже 16 % опитаних (близько 15 % дівчат та більше 17 % юнаків) вважають перерваний статевий акт методом контрацепції.

Результати дослідження виявили певний прогрес у поінформованості молоді стосовно безпечної репродуктивної поведінки: кожен другий респондент зазначає, що отримує достатньо інформації про безпечну репродуктивну поведінку (58 %), тоді як для 20 % опитаних такої інформації є не досить. Загалом, за період виконання проекту рівень поінформованості стосовно безпечної репродуктивної поведінки зріс на 8 %. Отже, дослідження свідчить про достатню ефективність проведених інформаційно-просвітницьких заходів в рамках вищезазначеного проекту ГО «Інтелект Сумщини», але в той

же час дозволило виявити потребу у додатковому інформуванні студентської молоді з питань планування сім'ї та безпечної поведінки. Продовжити просвітницьку роботу з цих питань в регіоні «Інтелект Сумщини» матиме можливість і у 2015 році завдяки проекту, який був підтриманий в рамках Грантової програми проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», яка реалізовується БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID.

Волонтери з Луганського БФ «Підліток» провели у Львові тематичні просвітницькі заняття для підлітків – тимчасових переселенців зі сходу України

Під час Дитячого форуму проти насильства, що проходив 5–19 жовтня 2014 року у м. Львів в рамках реалізації проекту Офісу Ради Європи «Зміцнення та захист прав дітей в Україні» для підлітків – тимчасових переселенців з Луганської, Донецької областей України та АР Крим - була організована низка тематичних тренінгів, де йшлося про збереження здоров'я й здоровий спосіб життя, відповідальну репродуктивну поведінку тощо. Тренінги проводили волонтери Луганського обласного благодійного фонду «Підліток», що є членом Всеукраїнської Коаліції з РЗ та ПС.

Підлітки разом із тренером Програми «Здоров'я жінок України», волонтером БФ «Підліток», Олексієм Мурашкевичем, розвіяли міфи, що існують у молодіжному середовищі щодо репродуктивного здоров'я, визначили конкретні кроки з розвитку свого психічного, фізичного, духовного, соціального та репродуктивного здоров'я. Окрім того, юні учасники та учасниці дізналися про джерела отримання додаткової інформації з питань репродуктивного здоров'я, контрацепції та планування сім'ї: безкоштовну Всеукраїнську інформаційну лінію з питань ПС/РЗ, та електронні ресурси – веб-сайти planA.org.ua та sexualeducation.org.ua, розроблені та підтримувані Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» та Програмою «Здоров'я жінок України» Агентства США з міжнародного розвитку / USAID.

2 Оскільки респонденти мали змогу обрати декілька варіантів відповідей, то загальна сума відповідей перевищує 100%.

2 грудня 2014 року на посаду Міністра охорони здоров'я України призначено Олександра Квіташвілі

2 грудня 2014 року Верховною Радою України був обраний новий склад [Кабінету Міністрів України](#). На посаду Міністра охорони здоров'я України призначений Олександра Квіташвілі. Олександр Квіташвілі, що народився у Грузії, займав посаду Міністра охорони здоров'я, праці та соціальних справ Грузії у 2008–2010 роках. Новий Голова МОЗ України є автором аналітичних робіт щодо реформ у сфері охорони здоров'я та аналізу соціального захисту, був ректором Тбіліського державного університету. Детальніше [тут](#).

Підготовлено за матеріалами Урядового порталу та ТСН.

Указом Президента створено посаду Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю

Указом Президента України від 1 грудня 2014 року № 902/2014 затверджено [Положення про Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю](#).

Відповідно до Положення, серед іншого, завданнями Уповноваженого є:

- моніторинг додержання в Україні прав і законних інтересів людей з інвалідністю, виконання Україною міжнародних зобов'язань у цій сфері, внесення в установленому порядку Президентіві України пропозицій щодо припинення, усунення, запобігання обмеженню та порушенню прав і законних інтересів людей з інвалідністю;
- здійснення заходів щодо налагодження взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань забезпечення прав і законних інтересів людей з інвалідністю;
- внесення Президентіві України пропозицій щодо підготовки проектів законів, актів Президента України з питань захисту громадянських, соціальних, економічних, культурних прав і законних інтересів людей з інвалідністю, створення умов для реалізації ними таких прав та інтересів;
- участь у підготовці проектів нормативно-правових актів з питань захисту прав і законних інтересів людей з інвалідністю, забезпечення умов для реалізації їх громадянських, соціальних, економічних та культурних прав, недопущення дискримінації та забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю в усіх сферах суспільного життя, поваги до особливостей інвалідів і визнання їх як компонента людської різноманітності;

- участь у межах компетенції в експертизі законів, які надійшли на підпис главі держави, законопроектів, які пропонуються для внесення Президентом України на розгляд Верховної Ради України у порядку законодавчої ініціативи, інших законопроектів, які стосуються прав і законних інтересів людей з інвалідністю та ін.

Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Підготовлено за матеріалами перс-служби адміністрації Президента України.

Громадські організації запропонували Президентіві кандидата на посаду Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю

Напередодні 3 грудня – Міжнародного дня людей з інвалідністю – від громадських організацій Президентіві України Петру Порошенку був надісланий відкритий [лист-звернення](#) із пропозицією призначити на посаду Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю Сушкевича Валерія Михайловича – голову Національної Асамблеї інвалідів України, президента Національного комітету спорту інвалідів України, народного депутата України 5 скликань. Лист підписали 63 НУО, що представляють усі регіони України.

3 грудня 2014 року Президент України Петро Порошенко призначив своїм Уповноваженим з прав людей з інвалідністю Валерія Сушкевича. Відповідний указ № 911/2014 оприлюднений [на сайті](#) глави держави.

15 ГРУДНЯ 2014 р. в Києві пройде засідання Координаційної Ради з питань виконання Державної програми «Репродуктивне здоров'я нації» на період до 2015 року, створеної при Міністерстві охорони здоров'я України. На засіданні експерти проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» презентують результати оцінки чинної ДПРЗН. Базуючись на представлених результатах, учасники засідання в ході модерованої дискусії обговорять ключові компоненти Концепції нової програми, розробка якої є одним із ключових завдань проекту. До участі в заході приєднуються члени Всеукраїнської Коаліції з РЗ та ПС.

15 ГРУДНЯ 2014 р. в Києві відбудеться підписання угод з переможцями конкурсу Програми малих грантів, оголошеної в рамках проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні», що реалізується Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Серед переможців – 20 громадських організацій з різних регіонів України, які з січня 2015 р. почнуть реалізацію ініціатив, спрямованих на адвокаційну та просвітницьку роботу з питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, популяризацію рівного доступу до послуг з РЗ для жінок і чоловіків, а також людей з інвалідністю.

16-17 ГРУДНЯ 2014 р. в Києві зберуться члени Всеукраїнської Коаліції з Репродуктивного Здоров'я та Планування Сім'ї для обговорення нагальних питань функціонування Коаліції, прийняття до її складу нових членів, а також з метою розробки комунікаційної стратегії діяльності Коаліції на основі підготовлених раніше Стратегічного та Операційного планів.

11 ГРУДНЯ 2014 р. у Києві у коференц-залі «Президент Готелю» відбудеться презентація дослідження «Опитування щодо готовності та спроможності платити за засоби контрацепції в Україні, 2013», проведеного на замовлення Фонду народонаселення ООН в Україні / UNFPA.

У ГРУДНІ у чотирьох областях України пройдуть заходи щодо послуг у сфері репродуктивного здоров'я та планування сім'ї жінкам з інвалідністю:

- аудит архітектурної доступності та опитування клієнтів медичних закладів Житомирської області щодо доступності послуг з ПС/РЗ для людей з інвалідністю;
- семінар «Доступна медицина – запорука здоров'я особливих жінок» для соціальних працівників і фахівців з соціальної роботи в Університеті розвитку людини (м. Житомир);
- інформаційні зустрічі «Етика надання медичних послуг з ПС/РЗ жінкам з інвалідністю» для студентів Вінницького національного медичного університету та медичних коледжів м. Вінниця;
- семінар «Анатомія доступності» для заступників головних лікарів з господарської та економічної частини медичних закладів Львівської області;
- круглий стіл «Результати проведення аналізу щодо якості надання послуг для жінок з інвалідністю у Вінницькій, Житомирській, Луганській і Львівській областях» в офісі Представництва ООН в Україні (м. Київ).